

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 53/18

Luxemburg, 24 aprilie 2018

Hotărârea în cauza C-353/16
MP/Secretary of State for the Home Department:(Protecție subsidiară a
victimelor unor acte de tortură din trecut)

O victimă a unor acte de tortură suferite în trecut în țara sa de origine poate beneficia de „protecția subsidiară” dacă se confruntă cu un risc real de lipsire cu intenție, în acea țară, de îngrijiri adaptate stării sale de sănătate fizică sau mintală

O trimitere către această țară poate fi de asemenea contrară Convenției europene a drepturilor omului

MP, resortisant srilankez, a sosit pe teritoriul Regatului Unit în luna ianuarie a anului 2005, în calitate de student. În anul 2009, acesta a formulat o cerere de azil în care arăta că fusese membru al organizației „Tigrii Eliberării din Tamil Eelam” (LTTE), că fusese deținut și torturat de către forțele de securitate srilankeze și că risca să sufere din nou rele tratamente în cazul întoarcerii în Sri-Lanka. Autoritățile Regatului Unit au respins cererea de azil formulată de MP și au decis de asemenea să nu îi acorde protecția subsidiară pentru motivul că nu era dovedit că MP ar fi amenințat din nou în cazul întoarcerii în țara sa de origine.

O directivă a Uniunii¹ stabilește standarde minime privind „protecția subsidiară” în vederea completării protecției internaționale consacrate de Convenția de la Geneva privind refugiații. Protecția subsidiară este acordată oricărei persoane care nu beneficiază de statutul de refugiat, dar care este expusă în țara sa de origine unei amenințări grave precum pedeapsa cu moartea, tortura sau tratamentele inumane sau degradante. Beneficiarii protecției subsidiare primesc un permis de ședere pe o durată determinată. În ceea ce îi privește pe resortisanții non UE care nu beneficiază de protecția subsidiară, un stat membru poate autoriza șederea lor pe teritoriul său cu titlu discreționar, din motive de compasiune sau umanitare, astfel de resortisanți neintrând în domeniul de aplicare al acestei directive.

MP a contestat decizia autorităților Regatului Unit în fața Upper Tribunal (Tribunalul Superior, Regatul Unit), aducând probe medicale care atestau că prezenta sechele ca urmare a unor acte de tortură pe care le suferise în Sri Lanka și că suferea de sindrom de stres posttraumatic, precum și de depresie. Upper Tribunal a confirmat decizia prin care i se refuza lui MP beneficiul protecției subsidiare pentru motivul că nu era dovedit că MP era în continuare amenințat în țara sa de origine. Această instanță a considerat însă că o trimitere a lui MP în Sri Lanka ar contraveni Convenției europene a drepturilor omului (CEDO) întrucât MP nu ar putea beneficia în acea țară de servicii adecvate de îngrijire pentru tratarea afecțiunilor sale psihologice.

Sesizată în recurs, Supreme Court of the United Kingdom (Curtea Supremă a Regatului Unit) întreabă Curtea de Justiție dacă un resortisant non UE, care prezintă sechele ale unor acte de tortură săvârșite în țara sa de origine, dar care nu mai riscă să fie supus unor asemenea tratamente în cazul returnării, poate beneficia de protecția subsidiară pentru motivul că afecțiunile sale psihologice nu vor putea fi tratate în mod corespunzător de sistemul de sănătate al acestei țări.

¹ Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO 2004, L 304, p. 12, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 52).

În hotărârea sa de astăzi, Curtea de Justiție consideră mai întâi că, potrivit dreptului Uniunii, o persoană care a fost în trecut victima unor acte de tortură săvârșite de către autoritățile din țara sa de origine, dar care nu mai este expusă unui asemenea risc în cazul trimiterii sale în această țară nu beneficiază, pentru acest simplu motiv, de protecția subsidiară. Regimul de protecție subsidiară urmărește protejarea individului împotriva unui risc real de a suferi vătămări grave în cazul trimiterii în țara sa de origine, ceea ce presupune că trebuie să existe motive serioase și întemeiate de a crede că persoana în cauză, în cazul în care ar fi trimisă în țara respectivă, ar fi supusă unui asemenea risc. Nu aceasta este situația atunci când există motive întemeiate de a crede că vătămrile grave suferite în trecut nu se vor mai repeta sau nu vor continua.

Cu toate acestea, Curtea arată că prezenta cauză privește un resortisant al unei țări non UE care nu numai că a fost în trecut victima unor acte de tortură din partea autorităților din țara sa de origine, dar, chiar dacă nu mai riscă să fie supus din nou unor asemenea acte în cazul trimiterii în țara sa, suferă încă de grave sechele psihologice, ca urmare a acestor acte de tortură anterioare și, mai mult, potrivit unor constatări medicale corespunzător stabilite, aceste sechele s-ar agrava în mod substanțial, cu riscul serios ca acest resortisant să se sinucidă, în cazul în care ar fi trimis în țara sa.

Curtea subliniază că directiva privind regimul protecției subsidiare trebuie să fie interpretată și aplicată cu respectarea drepturilor garantate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”). Aceasta din urmă prevede expres că, atunci când drepturile pe care le garantează corespund celor garantate de CEDO, înțelesul și întinderea acestor drepturi sunt aceleași.

În conformitate cu jurisprudența recentă a Curții Europene a Drepturilor Omului, Curtea de Justiție consideră că cartă trebuie interpretată în sensul că îndepărtarea unui resortisant al unei țări non UE, care prezintă o afecțiune mintală sau fizică deosebit de gravă, constituie un tratament inuman și degradant dacă această îndepărtare creează riscul real și dovedit al unei deteriorări semnificative și iremediabile a stării sale de sănătate.

Curtea statuează, așadar, că cartă se opune ca un stat membru să expulzeze un resortisant al unei țări non UE atunci când această expulzare ar conduce în esență la exacerbarea în mod semnificativ și iremediabil a tulburărilor mintale de care suferă acesta, în special atunci când, precum în speță, această agravare ar pune în pericol însăși supraviețuirea sa.

Cu toate acestea, având în vedere că instanțele naționale în cauză au statuat că CEDO se opune ca MP să fie trimis în Sri Lanka, întrebarea preliminară nu se referă la protecția împotriva îndepărtării, ci la aspectul dacă statul membru gazdă este obligat să acorde statutul conferit prin protecție subsidiară în temeiul directivei resortisantului unei țări non UE care a fost torturat de către autoritățile din țara sa de origine și ale cărui grave sechele psihologice s-ar putea agrava în mod substanțial, cu riscul serios ca acesta să se sinucidă, în cazul trimiterii în țara sa.

Curtea amintește că faptul că CEDO se opune îndepărtării unui resortisant non UE în cazuri excepționale în care există un risc de vătămare, ca urmare a inexistenței unor tratamente adecvate în țara de origine a acestui resortisant, nu implică faptul că acestuia trebuie să i se autorizeze șederea într-un stat membru în temeiul protecției subsidiare.

Curtea constată că, chiar dacă cauza stării de sănătate a resortisantului țării non UE – și anume actele de tortură săvârșite în trecut de autoritățile țării de origine – este un element pertinent, o agravare substanțială a stării sale nu poate fi considerată, ca atare, un tratament inuman sau degradant aplicat resortisantului în țara sa de origine.

În această privință, Curtea amintește jurisprudența sa și statuează că **riscul de deteriorare a stării de sănătate a unui resortisant non UE nu ar fi suficient pentru a justifica acordarea protecției subsidiare, cu excepția cazului în care ar fi vorba despre o lipsire cu intenție de îngrijiri.**

În consecință, **Supreme Court va trebui să verifice, în lumina tuturor informațiilor actuale și pertinente (în special a rapoartelor organizațiilor internaționale și ale organizațiilor neguvernamentale pentru protecția drepturilor omului) dacă, în speță, MP este susceptibil să fie expus, în cazul trimiterii în țara sa de origine, unui risc de lipsire cu intenție de îngrijiri adaptate tratamentului sechelelor fizice sau mintale rezultate din actele de tortură săvârșite în trecut de autoritățile din țara sa.**

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293